

Tilžės Releiviš

su nieko nelaistujančio Vriedečka:

„Landwirthschaftliche Mittheilungen“ (Zemes-Gaspadorystes Zines).

Tilžės Releiviš, kas Parycig išdūdams laštūja
ant Vertainis Meto 50 Pen.

Apsielawimai vra nu bile kolio Posto primam, arba
ir paczoi Drukoriųj

A. Revalanderio bes Sunaus

Tilžėje, Auštoje Ulyz. 67 (Hohe Str. 67).

Apžaliut,

Drukorių Tilžės Releivo suneziamai laštūja po 10 Pen..

Prisiluhmai 20 Pen.,

uz ložnq imuskeis Rahtais išpausta Eilę.

Gromatos dėl Tilžės Releivo paties išgražomos vra
dabar i Skaisgirių nusiunziamos.

Nro. 47.

Tilžėje, 21. Novemberi.

1890.

Kas paslūginame Čese Swiete
nušidawe.

Iš Vokietijos.

Berlyne, 9. Novemberi Rati-
bora Szlezijoje Laikrasczei praneša, kad
Begyje žio Menesio Estreikijos Gieco-
rius per Medžioklės Sweczią i Bless
pareišęs, kur pat tame pacziamė Čese
ir Giecorius Wilius pribus.

— Kaip „Norddeutsche Allgemeine
Zeitung“ ražo, rodost, kad Laukinin-
ystės Ministeris Lucius iš sawo Urėdo
atstoti ketqs. Iš kitos Busės vra kal-
bam, kad Ministeris Lucius jau sawo
Paleidimo Raštą išiunte. Ar heip ar
teip, jis vis yra sawo Geismą ištareęs,
kad nu atvirojo Gyvenimo atsitraukti
noris. Ora mislyjama, kad Laukinin-
ystės Ministeris kaipo Apiera Susti-
timo Bunto Žemių dėl Paweljimo
Galvisių Pleidimo vyr Rubežių pūla.

— Igabentimas gyvū Šiaulių iž
Bieliž'o, Bialos ir Steinbruch'o yra
Nestinyciose Miestu Stendel, Stassfurt,
Bitten, Bochum, Hagen, Dortmund,
Gelsenkirchen, Lippstadt ir Gelle ant
Balandos pavelytas.

— Rankei giminiskam Paminklui
Rūnigaikšcio Bismarckio Žemes vyriaus-
iame Mieste yra ikšiol iž Viso
838 525,92 Mk. igabene.

— Giecorystės Kancleris apsižiurejo
Mailante pirm Pietū pasikeliaudamas
Via Manzoni ir daug litū Wietū ir
Iugržęs tada i Hotelę prieme volkiskaje
Rolonijo, westą Kunzlio v. Rekowissi,
snekejosi tada $\frac{3}{4}$ Adynas su Krispi ir
tuo tada podraugev su jumi ant Bries-
piecių i walgomąję Swetlyčią. Po
Pietū pasivažinęjo Giecorystės Kancleris,
o ant $\frac{1}{2}6$ Biegoriaus waziamo jisai
su Krispi i Monza prie Karaliaus. Ant
Gelželdwario susirinkusiu Žmoniū
tape iždu su Rykawimais pasveikintu.
I Monza nuvyko judu ant 5 Bieg.

ir 45 Min. Ant Gelželdwario tape
Ministeriu du vyriausijo Ceremonijū
Ministerio sulauktu. Vilyje pasveikino
Karalius Giecorystės Kancleri ir vyriaus-
iųjį Ministeri, snekinejosi ilgesni Česę
su pirmūju ir jam tada patasi vienq
Garbės Ženkla priteike. Gržti ketino
ant 10 Bieg. Valare.

— Gyvias Žemimas prūsiskiuju
Žemes Gelželini ir ant Žemes Nokundū
waldomujū Gelželini yra pagal urėdijką
Apsakymą Ministerio laukų Darbū
Giecorystės Laikke, kiek tasai Žemimas
dėl Komunoles Apakežyziavimo i Klau-
symą pareina, ant 170 329 500 Lt.
pridūtas.

— Nejeney išėjusysis Sprendimas
volkiskos Juristū Dienos už toromo-
nišką Verskelėjimą Girtybės ištitaria,
kuri visiems prieinamoje Wietose patē-
myjama yra ir Papiltinimą išprovojia.

— Apie Gydymo Pasielkimus, kurie
su Koch'o Brieprowa priež Tuberkulozā
iš Dalies Ligonbuciuje, iš Dalies heip
prie Žmoniū atslekti yra, išiwerzia
daugiaus ir daugiaus i Atvirumą.

Keli Laikai žino išpaz apie dyviną
Gijimą papasaleti, kuri prie keliu Vigo-
nių Bergmann'o Klynikeje Berlyne,
kuri Tuberkuloza Rauliū ir Linkmeniū
firgo, žita Brieprowa išprovojio. Keli
yra jau po penkiu Dienu pasigave.

Brie vieno tū Ligoniu galejės Pro-
fessorius Bergmann'as taip wienas
Laikas, praneša, jau po 24 Adynu
sakhti, kad tasai geryn einq. Sztos
Boles yra Ligonims su Tryklynute
(taip prie Morftumo) po ūda itreklama
ir teip Kraujui viso Žmogaus tiesiog
pridūdamos. Blauciū Liga Sergantiem-
siems nufidūda Itreklimas ant Nugi-
rds, prie tuberkuliskū Ligū litū Kuno
Daliū — taip tai Koju ir Streñū
Linkmeniū — arcjaušioje Dalyje ser-
ganczioses Wietos. Brie Blauciū
gartojo Iczephijmą ir pritinkanczen

Tuberkuozos neužtenka vieno ar keliu
Gzepojimū, bet tie Gzepojimai tur per
6 iki 8 Nedeliū eiti.

— Kaip girdima yra, yra Bunto
Rotui Sustatymas Padamadžimo pa-
detas, lursai Pakelima Uždraudimo
Igabrimo Šiauliū, Šiaulenos Mesdū
ir Debrū dėniplūs, žwedžiplūs arba
nurwėgiplūs Kilties ištaria.

— Nepuikusis Atstikimas, kuri
prancuzisklamjam Vasintiniui Berlyne,
Bonui Herbette, Alekžyžes Bute ant
prancuziškojo Rubežiaus neseney tilosi
— jo Daiktus norejo Urėdininkai per-
krapti, o Vasintinius ant to neprisi-
leido, bet sawo Daiktus ant Rubežiaus
palikes tollyn i Berlyna pavažiavo —
yra ir iš kitos Busės patvirtinamas.

Atstikustios Sunkenybes vyriausy-
tame sawo Briežasti rado, kad perkr-
antyfis Urėdininkas Bžytės Kortutę
ne per užtenkanti Legitimacijoną pri-
imti norejo. Daikai, kurius Bonas
Herbetė Herbestale palikti turejo, yra
jam su wēlesniu Lrukiu pasiusti.

— 11. Nov. Frankfurtska Gei-
tunga apie Professoriaus Koch'o Gy-
dymo Budę ražo, kurių keliose Dienose
visam Swetui praneštas tape, daugiaus:
Itreklimo Brieprowa yra permatomas,
geltonolas, karbole atsidūdąs Skystimas
„Teratalbumin“, Prekia už 20 Itre-
klimų yra iš Bradžiōs 25 Markei pri-
statyta. Žita Brieprowa bus tūjauš
visiems Liekoriems prieinama padaryta.
Bandymai Professoriaus Koch'o jau
pirm keliu Metu yra pradeti. Pirmia
tape ta Brieprowa prie daug Gywoliū
bandyta. Koch'as užkrėte vienu Česė
Skaitliu Gywoliū su Tuberkuloza.
Po keliu Nedeliū jis nužude vienq
Dali ir persiliudyjo, kad Blauczei po-
visam ta Liga perimti buvo. Brie
litū tū paczui Česė užkrėtu Gywoliū
wartojo Iczephijmą ir pritinkanczen

jūs gyde. Po tokiū 8 iki 14 Dienū buvo tie Gywolei powisam mudrus ir linksmi ir buvo po 3 Nedeliū powisam išgydyti. Tep jis tada jūs nužude, tai Plauczei misay išgiję buvo. Bandymai su Zmonėmis, kaip jau sakta tape, tačiau pati išrode. Nekursai Busto Sekretėras, kurai taip labai Džiuties Ligo ſirgo, kad jau mos eiti begalejo, yra keliū Nedeliū Darpe taip toli išgydytas, kad jis su Lengwumu aukštais Trepais užlipti gal. Dabar Koch'as tūmi darbūjasi, Berlyne, Spenerio Ulyzioje, Laboratorių itaisyti, kur Džiuties iga Sergantiejį vėliaus ežėpjami bus. — Pagal "Generalanzeiger" išako, Giecorius Professoriui Koch'ui du milijonu Markiū ant Sunaudojimo dūses, vieną Busę kaipo Dowaną jam paciam, o antrą Busę ant Gruntawojimo Žemės Buto, kuriame Koch'o Brie prava pagatavo jama busent.

— 12. Nov. Prusiskafis Žemės Saimas yra žendien Giecorius paties per Pietus atvertas. Sosto Kalboje yra Reikalingystė Paggerinimo Aukçyžės Istraukimo minetas. Žokano Užmanymas dėl Žemimo Molesčiū gaus per Jivedimą. Išskarimo Pareigas litoki Dawadą. Išskarimo ir Molesčiū Uždėjimo Arvystės Čyžė bus ant didesniū Paweldejimū paaukština, o atpenez ant mažesniū Paweldejimū nužeminama arba misay atleidžiama. Kaip Žemės Piningai stov, nereikės nej Padidinimo Žemės Žemimū, ale nebus galima nej Žemės Žemimus pamazinti. Kas iš Aukçyžiū per naujusius Žokanus per Biržų liks, taps Gemynomis ant Nužeminimo Lauku ir Trobū Čyžės suwartota. Sosto Kalba tada apskalo Žmoniū Šuiliū Žokaną, pagal kuri vienas Mošlas dykay bus, tada žeminiškiū Gemyňū Dawadą ir t. t. Sosto Kalbos Galas kiteip skamba: „Prieteliškiems Šufinechimams Giecorystės ju litoms Žemėms tebeasant, kurie Begyje šiu Metu dar jū patvirtinti tape, galiu až pilnas Lukescio tolesnio Išlaikymo Pakajaus laukti.“

— Giecorius kalbetti noredami, atvažiuja Žmones kas Nedėlę iš koli ir placę i Butsdamą. Daugiausey yra tai Žmones, kurie sawo Dalykūse išišuose Instanciū nurodyti galiausey sawo pastutini Lukesi ant Giecorius stato. Žmones tikisi, kad lengwei galima ēsa, prie Giecorius prieiti ir jam Viską su Burna pranešti. Ale jie tame powisam klysta, ir nuliudę tie Žmonelei namon važiuja, misoliu Budu bandę prie Giecorius prieiti. Pirm keliū Nedeliū buvo ant Paweiklo wiena Moteris iš Neissės Butsdame, kuri ant Kelionės Piningū pastripinti noredama sawo siuwanamę Vlasyngą užstaciusi buvo. keisti.

Ji norėjo už saw Wyrą dėl Briemimo i Gelžkelio Szlužą, iš kurios jis atstatytas buvo, meisti ir lauke, prie Giecorius prieiti negaledama, keliais Dieinas Brugos, Giecoriui Maldos Gromatą i Bežimą imesti; ale nej tai jei nepaftisele. Pastutine Subata buvo du seni Žmogu, Wyras ir Moteris, iš Rytprusiai Butsdame. Wyras buvo su medine koja ir ējo ant Krukiū. Jis buvo pirm trijų Metų vienos Karwės pazeistas ir negavo nej joliūs Rentes. O dabar Giecorius jam butu turejės gelbeti — pagal jo Misli — ir del to buvo sawo pastutinius Graželius Religioni suwartojęs.

— 12. Nov. Bunto Rotui yra Žokano Sustatymas priejės, kurai padawadyja, kad Gimines tū iš Rezerwės, Lantverės ar Seewerės ant Pakajaus Ubungū itrauktujū Wyrū, bėdai spaudžiant, Pakalpos iš Žemės Skrynės gausencijos, kuri menkaiusen išnešenti a Moteris, nuo Mejo iki Oktobero Mėnesio 20, tikiše Menesiuose 30. Ps. ant Dienos, o kožnai dar keip pažeptinai Personai 10. Ps. ant Dienos.

— Saimbutis tur dabar 8 neapstatytas Wietas, teip kad jis Wietoje 433 tikt 425 Šanarius tetur. Iš tū pareina ant Konzerwathyū Partijos 120, ant Centrumo 98, ant Naciomaliberalū 83, ant valnujū Konzerwathyū 69, ant Tolyngengianciju 27, ant Lenkū 15, 13 Šanariū neptiklause nej wienai Partijai.

— Didesnis socialdemokratiskas Išskodymas nufidave Pawedelhje po Pietu prie Korawonės Kalejimo Pložensee, išleidžiant „pastutinę Apierq“ Socijalistū Žokano. Kokie 3000 Partijos Draugū buvo susirade, apdaboti didžio Bulicistū Vulko. Kalinys iš Kalejimo paleistas, tape su Ura-Szauskmai, priimtas ir, Marseillaise giedant, i vieną Gaspadą nulypdetas, kur Kalbos laikytos tape. Tada patraukle tas Vulkas, Vulicistū palydėtas, i Miestą.

— Altontoje, 10. Novemberi. Darbystreikiūjanciu Žarbininku iš Miesto ir swetimiu Žarbas nepadedanciu Žarbininku parejo Subatās Valas Miesto Dalyje Ottensen ant Kiemū ten ēsanciu Štiklū Fabrikiū ant aštros Rowos. Per Rewolwerio Szumi tape wienas iš swetimiu Žarbininku i Galvą suronytas. Irys išriaušiu Žarbadninku yra suimi. Perjekojimas yra pradetas.

— Speyer, 11. Nov. Mieste Birmasens yra Žarbininkai Kurpsiumystės Remesto streikiūti pradėje, Fabrikinių kai gynësi su Žarbininkais ant Derejimo išleisti ir Fabrikū Dawadą per-

Iš Luksemburkio.
Ercilis Adolf iš Mostawos yra Sabatoje per Pietus, palydėtas Erb-princas iš Luksemburkio, nel i Frankfurtą pakeliavęs. Ureditiskas Atsisveikintimas ant Gelžkelio nenufidare. Skaitlingas susirinkus Žmoniū tape Ercilis iš Rykavimais pasveikintas. Vėliaus pareina dar Žine, kad Ercilui ketverge išvažiuant keli Francuzū Prietelei Skaitliu Žmoniū suluse, kurie — kolie 500 — žausti turėjo: „Mes nenorime nej joliū Prusū!“

— Iš Estereikiū bey Ungari.
Pragoje, 10. Nov. Szendien pirm Pietū išriumo Stogas vienos naujųs Budawonės, perlaužė Gerifus ir Viskas griuwo iš 14. Tojū. Ji žiol tape 5. Negyvi ir 6. Suronyti iš Griuvesiū ištakulti. Gelbėjimo Darbai yrp tolyn varomi.

— Iš Maskolijos.
Petersburkyje, 8. Novemberi. Didunigailkis Sosto Pakelėjas yra ant sawo Kelionės i Rytū Žemės pirmiausen i Batras pasidamas.

— Skaitlingi prusiski Padonai, tarp tū ir Obersteigeris Sparch iš Kramstės Kalnkašiū, yra iš Maskolijos išmarhti.

— Sniego Bustymai ir Szalezei, kurie Maskolijoje pastutinėse Medelese poniarojo, yra daug Žmoniū Gyvasčiū prae. Per Sniego Bustymą, kurai Naktyje nu 21. ant 22. Oktobero žim. Aplinkinėje Miesto Elisabet grad siaute, tape daugiaus ne kaip 25 suħale Žmones atrasti. Wienam Dvaroniui yra 800 Galvijū per sija baišu Szalitė prajuvię.

— Del Rukowimo wienmecžiū Dragunū esas Garas, kaip jau neseny pranešėme, sawo Rustumą parodės, teip kad už tai atsiliepti turintys Gendrolgubernatorius Warshawos, Gurko, sawo Paleidimo Raštą išunte. Ale Garas ant tōs Gromados Krapto užrabes: „Nepriima jujū Atstojimo. Kiek nepalaimingasis Perlowas (Pravardė wieno Rukautujū) prisikiha, tai ji jujū Szajnės Gražimai nurandys.“

— Kitas Laikas raho, Garas pridejės „Kiek jujū Darbas prisikiha, tai turite jujū iš jis prie Diewo ir sawo paties Szajnės atsiliepti.“ Garas pirmo Gendrolin Gurko norejės aštrey pakorawot, ale tada aukštiems Maskoliū Balnieriū Vyreniemiems meldus Garas nu to atstojes, kadangi Gurko wienas iš geriausiu Maskolijos Gendroliu esas.

— Budawone didžiojo sibrijuskojo Gelžkelio yra sutartas Dalykas. Per tai newien Išnaudojimas Sibrijos valengwinamas, bet ic Karo Čeze Maskoliū Magie prie Lykuū Jurii ir Lynežskojo Kubėžiaus labay, padid-

nama. 1887 kad raže, Misiis Budawojimo to Gelžkelio pirmą Kartą atsirado. Ministerijų Komitija sutiko su Išdirbimu Šelini Budawones Ministerio. Išdirbimas išėjo nu tōs Misliés, kad Budawone neperlaugtis Gelžkelio Apnijos per azijatiskąjį Maskolių rads teikalingas Daiktas esą, ale pažiurint ant Žemes Piningū dar negalimas esąs. Todėl reikalinga esą, keliq ištakai, kurrai iš Gelžkelio ir Vandens Kelio susidedęs. Sžitas Kelias eises, susidedamas iš Vidurisibyrijos Gelžkelio 1567 Verstų (Tomsk, Noviinsk, Altjinsk, Ronsk, Nižne-Udinsk, Irkutsk), iš Transbaikal-Gelžkelio 1000 Verstų (nuo rytinio Kranto Baikal-Ezero, pagal Seleną, Uddos ir Szilko Upę, Jablonoj-Ralynus prie Chitòs perpjaudamas, iki Miesto Stretens hale Szilko) ir Ussorio Gelžkelio 383 Verstų nuo Vladivostok iki Ussuri. Prie to prisidedęs 31 Verstas Suvienujimo Lypnijų; visas Ilgis fibyriskujų Gelžkelii išne- 31 sios 2982 Verstu. Raštros esancijs ant 122 Milijonų Rublių sprendžiamos, nuo tū pareiną ant Vidurisibyrijos Kelio 59 Milijonai, ant Transbaikal-Kelio 45 Milijonai, ant Ussorio Kelio 23 Milijonai. Tose Raštros pasirodancios menkos, pažiurint ant visos Naudos, kurę Maskolija iš to Gelžkelio traufanti.

Iš Englando.

Londoneje, 11. Nov. Ši Atpa-
usidaujė prie Taunton Tavorū Čukis
u Extratraktui, kurrai iš pietines Ap-
likos i Londone parvykusiūs Releiu-
vius i Plymouth gabenti turėjo. De-
simt Žmonių yra užmušta, o aštūni
jeisti, tarp kurių keli ir labay sunkej.

Nesenej yra labay nepuikus
vinczas pradžėjės, Aprilos Releiuviui
Stanley pries sawo pažistamajį nužu-
gtąjį Kelionės Draugą Bartellot bai-
ngiausias Skundas pakeliant. Jis
metinėja Numirusiamjam Baisingystes
Nedarbą. Bartellot'o Baisingyste
anuasti didele, iis Žmones iki Smeregio
uplekes ir sawo mažajį Tarnaiti,
Baikin, koja spirdamas užmušęs. Du
čiu mukęs iis su Lazda teip bai-
sių, kad septynis Colius ilgos ir Coli-
lios Nonos pasilikusios. Wienas
ybras, kurrai Mesos pavoges buvo,
pes ant 300 Botagū Kirciū prasu-
stas, kurių 100 gavęs ant Liekoriaus
aliupimo nebates muštas. Bar-
takas liepęs jis i Pakawone inti ir
jam kira 100 ir dar 50 Kirciū
lii. Šisai ybras pabegęs i Gire-
tapes sugautas ir nušautas.
Wienas pasilikusiu Bartellot'o Ap-
rili patikina žitius Aplaltinimus. Jis
dangiaus tokiuo Biftadejsciui pri-
eleg. Teip jis Brodvaiti Karaluto žubyste išprovėje yra.

Tippo-Tipo norėjės nutručyti, kita¹
Šyki jisai wienai Moteriskei giley;
Škrūsta ikandęs ir wieną Karaluką su
Peiliu perdure.

— Pagal tolesnies Žines apie
Gelžkelio Nepalaimą prie Taunton
atsirado per smarku Susidaužimą Ma-
synū pirmame Žmoniū Wežime Ugnis.
Je kadangi per tai keli Wežimai sutru-
finti tape, ne buvo galima, Releiuvius
iš deganciuju Grūvesiū ištrausti, teip
kad kesi Žmones sudege.

Iš Deneimarkio.

Ko penhagen, 10. Nov. Pagal
Branešimą Laikraščio "Morgenbladet"
iš Malmö yra tarp Kiauliū Kiemo
Skurup (ne toli Malmö) baigt Liga
pradžėjusi, kuri greitai išsiplėctanciąme
Sustipime Žonariū išsreiškia ir greitą
Pakritima Gywoliū atgabena.

Iš Žweicerijos Žemės.

Siaurinės Amerikos Universitetas
Madison Žemėje Wisconsin yra per
Šweicero Pasuntinystė Mieste Washing-
ton Žweicero vyrasame Mieste Bern
užklausinės, kaip Žweice tai priimtu,
kad Amerika Žkeliamą uždrausti, ir
kas iš tolio Uždraudimo ant tarpgimi-
niukų Žusinešimui seltusi. Wienas
Žweicelas Laikraštis atsilepia: Rodoff,
kad Žiaurine Amerika ne wien Brilei-
dimą Chropōs Tavorū, bet ir Žkelia-
wimą Chropōs Žmoniū uždrausti no-
rinti. Bunto Rotas Mieste Bern ant
kito Užklausimo neatfiliepe.

Iš Turkijos.

Išrodymą Neapylantos, su kure
Macedonijoje bulgariskoji ir serbiskoji
Partija priešais stovis, dūda iš Pra-
džiųs per newierintą laikomoji, dabar
wienok patvirtintoji Naujiena, kad
Podgoraž'e prie Orchidrōs Alebonas
Stojan nužudytas yra. Stojan'as,
Popas serbiskes Giminytės, buvo
per didžiausią Briežininką bulgariskosios
Partijos Macedonijoje laikomas, ir ne-
priapžino per turkiskąjį Wyrasypę
naujey pramintąjį bulgariskąjį Wykupą
Sineftos. Wykupas, Popo Bažny-
cioje sawo pirmaję Mięę laikyti nore-
damas, rado je užrašytą. Turkiškiems
Policistams pagelbant, dave praejustąjį
Nedeldienę bulgariskasis Wykupas
Bažnyčią su Gwołtu atidaryti. tame
tarpe turėjo Stojan'as, kurrai ne toli
Diewo Namū su Buczka apsiginklavęs
buvo, Sandaru attolinamas buti, Pa-
dangi Baime ēme, kad kis Rowotojis
uz Serbytę ant Wykupo Užpulimą
išprovytu. Iris Dienas weliaus tape-
taisai Popas sawo Gyvenimine nužudytag
ir baisep sugaditas atrafas. Serbai
Orchidroje ir Monastire mislyja, kad
Bulgarū samdyti Arnautai kira Žmog-

Iš Afganistano.

Šansibar, 7. Nov. Szendien
yra engliskasis Protektoratas ant San-
sibaro apsakytas. Engliskasis Kunzulis
Sir Evan Smith ir Admirolas Tree-
mantle aplankė Sultaną. Šyki tapo
engliskoji Karuna užtrauktą ir Paswei-
kinimo Žuwei paleisti.

Iš Amerikos.

New-York, 8. Nov. Del Atlai-
kymo Utminimo Žuentės Gadimino
Czilagös Anarkistų buvo Skaitlius
Anarkistų Mieste Newark Žwelycziq
nuisiandę. Kaip tasai, kuriam Žwetyl-
cziq priklause, pathre, kam žita Žwetyl-
cziq samdyta esanti, jis jū nebeleido.
Anarkistai susirinko lauke ties Žwetyl-
cziq ir wienas juju bande Kalbą lai-
kyti. Policijos Auktoritas, kurrai
tai uždrausti bande, tapo Mužių per
Galwą apswaigintas. Žmoniū Bultai
grumždami laikę, ili kol Policiaj Pa-
galbos sulauke, Žmones su Lazdomis
išgviniojo ir kelių suėme. Mostas,
kurrai drauge buvo, pabėgo.

— Demokratai yra Amerikoje prie
Šlyrimi su 87. Skirtaisiems Wirki ant
Republikonu palaike, kaip dabar jau
twirtay žinoma yra.

Gerikiskas Vardavimas.

Rusnė Nr. 56, Did.: 0,51,30 Heltarai,
Reinertrags: 2,43 Doleri, Naudojimo
Werthe 360 Mt., 24. Nov. pirm Pētu
ant Bēg. 10 prie Rusnės Amtsgeristes.

Šudynūse Nr. 62, Did.: 2,55,30 Helt.,
Reinertrags: 1⁸⁸/100 Dol., Naudojimo
Werthe 18 Marlei, 25. Nov. pirm
Pētu ant Bēgoraus 9 prie Ūlžes Amts-
geristes V.

Alt.-Inse Nr. 10, Did.: 1,44,57 Heltarai,
Reinertrags: 12,44 Dol., 26. Novemberi
beri pirm Pētu ant Bēg. 10 prie Kau-
fenu Amtsgeristes.

Alt.-Inse Nr. 17, Did.: 3,29,64 Heltarai,
Reinertrags: 24,97 Dol., Naudojimo
Werthe 90 Mt., 26. Novemberi pirm
Pētu ant Bēg. 10 prie Kaukens Amts-
geristes.

Berlynas Prekių-Deveze,
Publis Popiežiaus-Vilnijus 19. Novemberi.
100 Abl. 241 Mt. 20 Bf.

Povisam be jokio Skandējimo
provėja daugiausiose Aptielose gamamoses
išros A. Brandio pagerintoses Žwe-
cerpiles. Tų yra wienatise Briežowa,
turi vienam pagal medycinistą Mossig da-
romiešiem Prashymams povisam teisi pastoja,
butent prie kiesi Wiedurti, Sutromojimo
Trildinimo, Girdies Drebējimo, Kraijo At-
siveržimo i. t. t. Wienat išros išli tos
Dzieles su raudonu Krzyżumi bez Wardu
A. Brandi liera, vijas klas nerei pirmi.
Wyrasypa Vardavimo - Vista Vieta
Aprilejų Karaliauczuje, Hiniere Bot-
adi Nr. 5. k Marli 10 Bf. Vosto Mar-
kese išiuntant yra jos vijur, frankfurčiųz
Provins, kur išli uorima, prišuntame.

Apsakymai.

Benno Mex.

Dantū-Diekorus.

Tilžėje, Goldschmiedestraße 9,
prie Kampo Vandens-Ulyčių.

Dantū Darbaviete nu M. Karpes.

Kunstiklas Dantis, Plombierawimus, Dantū-Bertaishmus.

Tilžėje,

Lazernos Ulyčioje Nr. 23.

Nedavštrenecius
primu asf lašdien, iki Nedeldie-
neje ne, nu Bėgoriaus 8 iki 9
Rytmeti.

Wisokius Kolonial- Taworus,

kaip ir
Druska, Silkes, Wezimo-
Tepalus, Semeniukas,
Semeniu-koku Miltus,
Margarine-Sviesta
ant Swaro po 50 Pf.
kaip ir wifus

Drogu **bey**
Parivu Taworus
perka Kožnas wifuzgės pigian-
sen ir geriausen prie

H. Wächter,

Tilžėje,
prie Kampo Vandens Ulyčių
bey Wokietis Ulyčios.

Kur ponavoja

Koſulis?

Išbandyta Prieprawa pristulo

O. Siemering'io
Falkin - Aptieka,
Tilžėje.

Seillitin,

geriausia Prieprawa už Prava-
ryma Sturkliu **bey** Pelia. Neišla-
dyje nez Smogui nez Nam-
Gwollams. Pristulo

O. Siemering'io
Falkin - Aptieka,
Tilžėje.

Ant wiso Swieta pagirtasis už Uredysečių megintasis

Ringelhardt - Glöckneriškasis

Romi- bey Gydimo - Plosteris*

izgydo wisas Butmenes, Gumbus, Dederiūnes, Nonū Karshii,
surq Bēgimq, Wezliges, Kaulū Puvimq, pistus Birktus,
Szalecio Gumbus, Nonas iš Susideginimo. Vistakius,
Išsimušimq, Skilvio Nesweikumq, Kaullige, Gėlimus ir t. t.
greitay ir nūgrunčezy.

* Su Sargybės Marke Ant Tezelia gaunamas po
50 Pf. (podraug su Wartosimo - Pamokinimu) daugiausose
Aptiekose, kaip antay: jalojoje Aptiekoje Vono G. Böhmer,
Tilžėje bey wifose fitose Aptiekoje; Aptiekoje Vono R. Kauff-
mann, Münchenhofstraße 11, prie H. Kahle, Alftädt.
Langgasse 74, G. Müller Bergplatz 2 bey wifose Aptieku Karali-
aučiūje; Erich Aser Katyciūje; Fr. Hinz Williamo;
kaip ir iš Aptieku Mieta Allenstein, Bartenstein, Fischhausen,
Gumbinnen, Nručes, Kaulen, Kraupiškis, Labgawd, Letch,
Mėlautis, Klaipedos, Vilaines, Brėkules, Nagaines, Rusnės,
Skaisgiriai, Szalupėnai, Ziliu, Teplavos, Weluvos t. t.
Gydimo-Atliudymai tenay yra parodomi. Primin. Neik geray
ant wifus stowenčiųs Szutmarkės padaboti.

Dro. Fernest'o Ghwasties Essencas.

Wriancia Pardavimo Vieta: G. Lüd
Mieta Kolberg.

Tikra Pagalba

pries wifas iš negero Sutrovijimo i. t. t.
Krauso - Ryku - Tridinimo pareinancės Ligas,
kaip antay:
Biduriū Krampi, Biduriū Skandėjima, Glemes, Walgio-
Renorejima, Wémima, pagedusius Bidurins, Susitimišima,
Galvōs Skandėjima, Ūdōs Neczynima, Mehlunge, Trau-
kima i. t. t. Ney josi Paslėptiniu Pripyrowa, kadangi ant
Plečkös užrašyta slow, tas joje randasi.

Per ilgus Metus investas; Tustancieji Attestai bey Prisipa-
ziniū atludyja gerq Maczysjima.

Wienat tikras su wifus matomaje Sargybės
Marke! Preke už Plečka 50 Pf., 1 Mk. bey
1 Mk. 50 Pf.

Gounamas Tilžėje prie Aptiekoraus Böhmer, Heinrichs-
waldėj (Gastūse), Kaufenuse, Rusnėje bey Mėlau-
kiuse Aptiekoj.

Hamburg-Amerikoniszka Paku-Nugabenimo-Akciju-Draugyste Express

Pustdampsziepiu Begimas

nu Hamburkio iki New-Yorko

prie Southampton pribegama.

Begimas per Swietjures patenka

kokes 7 Dienas.

Priegiam wis dawadningai ir kaip paprasta su

Pusto-Dampsziepimis gali kelauti tarp

Havre-Newyork. Hamburg-Westindien.

Stettin-Newyork. Hamburg-Havanna.

Hamburg-Baltimore. Hamburg-Mexico.

Keleiujel, kurie Maskolijo gime, tur kreiptis pas J. Bouvain,
Eydkunus bei J. Abelmann, Klaipedoj kurie Agentai yra su Pawe-
lyjumi nu Waldžios.

[Nr. 557.]

Siebzig Kirchenlieder für die Schule.

Borrātig bei

J. Kehländner & Sohn.

Nachweisungen

zu den

Bau-Unfall-Anzeigen

find zu haben in der

Reyländer'schen Buchdruckerei

Vadori Mergaite,

turi wiena wirti gal, it
Ranku Darbūse pathrust yra,
yra ant 1. Januaro ije
kom. Daugiaus Ekspedi-
cione bio Laižko.

Sziume vanausancių vanešu
fad as Tilžėje, Vylimo Uly-
čioje (Dammstraße) Nr. 2, per

Skuru Taishtoji
ir Kazemeta wisolin
Budu

istaises esu, it meldju Išstis-
imq Tilžės ir Apilinkes per
apstingq Darbq pakeloti norisi.
Už greitq ir gera Darbq yra uj-
stowima.

Julius Reuter.

Kapijos! **Kapijos**

Labay gerias czystay smetū
janczias geltonas, brunas be-
zales Jawas - bey Ceilono
Kapijos, nedėgtas ir švieje-
degitas, prisulo vi giausysej

Holländiskas Kapijos

Logaris bey Deginimo

Anstalts,

Tilžėje, Vandens Ulyci Nr. 8

Gesek,

betreffend

die Invaliditäts- und
Alters-Bersicherung.

Preis 30 Pf.

Reylaender'sche
Berlagsdruckerei.

L. Meyer, Reiden u. St. Ludwig

Schweiz versendet franko gegen Nachnahme

Ellaas reiligt Bettfedera

pr. 1/2 Kilo 60 Pf.

80 Pf. ferner: dampf-

geriegit, ärsticis

empfohlen à 1/4

Für feine Decken

betten à 1.50, 2.

2.50 u. 3. Prime

Dauinen à 1.5.

5. - 6. u. 7.

Rosshaare à 1.20

2. und 2.50. Mat-

ratzenwolle à 1.

und 1.50.

Wiederverkäufer Rabatt!

Liekarsta, wadinama

Dr. Spranger'sche Magentropf-

gelba tūjan vrie Widuriū Ne-

galis bey Krampio, Wymo-

Galvōs Skandėjimo, Pilmo

Skandėjimo, Widuriū Ruslū

ir pisto Alfidusėjimo, Apval-

gimo bey Krauso Pagedima-

Priek sunku Widuriawima, y-

ji labay gera Pripyrowa, for-

greitay ir be Skandėjimo leu-

wins Widurius padaro, o

Norq Walgymo padidina.

Gounama Tilžėje Aptieko

wyriausia Vieta H. Wächter

jaloje Aptiekoje, Plečkoje

50 Pf. ir 80 Pf.

Pridetka prie № 47 „Tilzes Keleimjo“.

Tilžėje, 21. Novemberi 1890.

Ši Lietuvos bėg abieju Prūsu Prowinčių.

Tilžėje, 9. Novemberi. Mėnesis Užtemimas bus Adynoje po Pietą 26. š. M.; iš bus tilti iš Dališės ir tolks menkas, tilti šimtoji Dalis Mėnestic iš Žemės Szeħeli stos.

„Lithausche Zeitung“ rašo: Mislis apie Budawojimą. Gelskelio Lynejds iš Klaipėdos i Lybawą Swetimjemiciai Baikrafczishe vis iš naujo minawojama. Mes jau Partę rasėme, kaip menkas ant to Lukfestis tiera, vyriausėj, kad kita Lyneja ne i Lybawą pacią, bet ant kito Szlaciijono Lybawos-Romny-Gelskelio išvės. Apie kitą Klaipymą jau yra daug gincytų ir perliudytinai rodyta, kad tada Klaipėda Lybawos Konkurentas patoliu. Galima pasirodė tilti tiesiost Lyneja iš Klaipėdos i Lybawą, kuri vlenos nej jokis Frakta netureti ir taigi neužsimokētu. Mastolijoje fitam Pierini užstrastu Draugyste, o swetimiai tolia Draugyste negaujau Pawelyjimo. Dar buvu galimas Daftas, kad swetimis Žemes Piningai po mastoliskais Wardais dirbtu. Ale tada węl wargu Waldžia dėl tarpišta Dalys fano Pawelyjimą ant to dėtu.

Musu Province yra ant Sorkwicizis Dvaro, priklausancio Growui von Mirbach, labay daug Trusklių auginama. Ten yra tas Metz Tulkstančių Trusklių, teip wadinamā žuvininkų Trusklių, Perfucziamis pardubami. Žutie Trusklių prilygsta labav Žuviams, teip ant fano Parvo kaip i Pawlydyje, ir iš naujų žuvių išsiųt yera atskiriam. Ja Mėsa laikosi Widuryje tarp Žuviendis ir Vistienos Mėsės, yra lengvė suceraujama ir labav gardi. Prekia yra mena.

11. Nov. Musa Šiporei mislyja, kad už Peržiemavojimą Walcziū naujame lūste užmošeti turėse. Tai nera vlenok, kaip mes patyriame. Teisibė. Užmolečio Wyras neprahys. Bogaravimo Darbus pabaigus bus Šiporiams Vale, prie karališkoses Wandens Budawonės Inspekcijeno ziony Pawelyjimą ant Peržiemavojimo Walcziū naujame lūste išsiaprathyti. Pawelyjimo Ženklos taps ezerat dykav išdūtas.

Pirm kolis 6 Nedelės tape Ulininkai Rudžiu Traktininkai du Arkliai pavogut. Įtudu Arkliai tape tada dwiem patyrusiam Arkliai Wagim N. ir B. iš Smiltupės atimtu ir Ulininkai atidu. Tilt B. tetape suimiatas i Bartensteino Kalėjimą rugabentas. Kad teip prie tōs, kaip ir prie kita Arkliai Wagysčiai Pagalbininkai prisidalių buti turėjo, buvo be Abejones. Sandarui Balzer'ius yra pasiseke, Butelninkė B. ir iš Sunu ant Morikiemis Velskės per tokius sujieskoti ir suimiati. Prie kita dwieja Ramus perkratant tape du iš ilios pagatawotu Sztempelium, kurie ant Pagatawotimo netraukta Attesta atkartotinay wartoti gal buti, atrastu ir atimtu. Wyras, Butelninkas B., atkal dabar 5 Metu Eustujės Korawone, teip pat dėl Arkliai Wagystes, Išrutiję. Su pusėtinu Twirkumu galima primiti, kad dabar i Kalėjimą pasodintiesi pistadėjai ir ili biol neliektomis pasilikusias Arkliai Wagystes, kurios pasutininkė Metuose musa Rampe atkartotinay atskropyjo, išproble yra, arba nors per netraukta Attesta Darbymą prigelbėjė yra.

Pareigos Namai Tėvo Juvaldytės-ir Senatwés Žpirkimo Bokanui Šylą īgawus nu 1. Januaro 1890 yra člonay trumpay sustatomas: Ant Žpirkimo werzlamai yra visi žmones, kurie kaipo Darbininkai, Pagalbininkai, Gizelei, Mosintinei arba Szluzauninkai ir priek Algą Darbe yra ir 16. Amžiaus Metus perjengė yra. To dėl ne vien Slugines, Rutarokos, Bernai tur Žpirkti buti, bet ir Nulles, toliaus Paraishiote, Plestatoje, Skalbėja ir Czyschiote, kaip veik fitos ne vien valnq Gyvenimą ir Walgi, bet ir Alyginimą sėly gauna. Žperlama yra su Pagalba „Kvitös Kortis“ (Quittungskarten) ir „Uzmolečio Markis“ (Beitragsmarken); užlipini Uzmolečio Markis ant Kvitös Kortis ir, kad toji pripildyta yra, atidu. Visi pirmiausėj tur Namai Tėvas už tai rupinti, kad sojnas, kuris jo Namūse Žpirktinas yra, Kvitök Kortą gauna. Ji siunti, 1. Januarui prieštarinkant, ant Viličių ir sakai Szluzauninkai, jis teisiprakas Kvitös Kortą. Prie to bus gerav, jam la Uredhą, kaip Szluzauninkas Šyngas arba teip la drauge dūti, kur giminė Dieua pažiurima buti gal. Szluzauninkas arba Darbininkas gauna tada dwilafzle Kortą iš geltono storio Popieriaus, mažumą uždene už dwilinkę Bustfortę. Ant pirmosios Bustos from Wyras yra Žeckvile ir Personalijos tōs Personos, kurių Korta išgatavota yra. Antroji ir trečioji Buse tur 52 numererutu Lauku Marklamis, kuris Namai Tėvas fano Szluzauninkams sojną Šyli Algą moledamas užlipiti tur. Žmokečio Markei, kurie už 14, 20, 24 ir 30 Pf. yra gaunami, yra ant Bustu pardubami. Ant hios Markis from tarp kito ir Wardas Žpirkimo Buto, kuris jis išdawęs yra, o sojnas Bustas tilt Markis to Žpirkimo Buto teparbūda, kuris Walcziuje iš gul. Namai Tėvas dabar nežinos, kokių iš keturių Šylių Markis jis pirkti tur. Tai pareina ant Algės Klafo, i kuri Szluzauninkas ar Darbininkas priliauso. Pagal Bokaną yra 4 Algės Klafo, i kurius Žpirktiesi pagal Aufzumą ju Darbo Pelno idalys yra. Prie pirmojo Algės Klafo priliauso Personos su Meto Darbu Pelnu iki 350 M., prie antrojo Algės Klafo tiejų nu 350—550 M.; tas ant Meto 550—850 M. pelno, priliauso prie trečiojo, o kurio Algė per 850 M. išeina, prie ketvirtiesi Algės Klafo. Toksiai aprosluti norint, yra štai kas reikalinga: jei turi Darbininkai, kurie Ligonis Šebei priliauso, tary imi Diends Algą, nu kurios Ligonis Šebei Mokestis aprokūjamis yra, multiplicējusi su 300 ir gavni Algės Klafo.

12. Nov. Pirmo buvo saloma, kad Gelskelio Lyneja iš Labgawos i Tilžę wēlaujė 1. Augustą kito Meto Wajzawotui padūta tapanti. Dabar yra klausina pastojuisti, ar sitas dar ir iš Galo kito Meto gatawas pastos. Priejastis tame randama, kad Galas nu Labgawos iš Bajnyciemis Gastu per Balnelę labay funkei budawojasi, o ipaczei ir lytingoje Wasara bėg Rudu Budawone pasunkina. Gelskelis Vyliamas yra iš didžiausių Dalies gatawas, teip pat ir Tiltai bėg Perleidimai. Ale Pievoje vis iš vieno Vyliamai grimsta, teip kad iš naujo pripilli reikia. Pirm ne kol Vyliamas išsiųt twirč

Gruntą tur, nera galima Darbą pabaigti, o kada tai bus, to nera galima pasakyti. Dabar Pakalnės Walcziaus Gyvatiniukai prajo, kad nors Galas nu Tilžes iki Gastis, kuris išsiųt gatawas yra, Wajzawotui padūtas tapu. Gelskelis Gaspadoryje to nedaro, arba nors ne be auksčefinio Ivelysimo tostai nor daryti, to dėl Pakalnės Kreisaušsuffas yra i Ministeriją rakes, o be to yra beweik visi bidesni Ulininkai Pakalnės Maldos Gromaičių išsiunti. Visi tilkis, kad Ponas Ministeris pamelys, kad jau nu 1. Januaro kito Meto Galas nu Tilžes iki Gastis apwažiujamas galės buti.

Ponas Waldžiųs Prezidentas yra visam Regierungis Walcziai dėfawoting Padawodžių išleidęs, pagal kuri Pamušimas visu Gyvolio, išimant Avis ir Paufszius, pirmo per Muži i Galvą apswaiginus, nusidūti tur. Prie Apswaigimo tur menkauseb du sipliu Wyru buti. Prie Galviją gal Wietoje Mužio i Galvą Duris i Sprandą variojamas buti. Pakabinimas Gyvolio arba Nupešimas Vaufscalo pirm iwykusio Smerczlo netur nusidūti. Tada dar yra padawadyta, kad Pamušimas uždarytose Rulmose nusidūti tur ir Walkai, dar 14 Metu nepastoje, pamušant netur buti prileibiami.

14. Nov. Ar yra Wenziamos Giedai panthjami? Prie karališkojo Walcziaus Sudo Karališciniuje tape neseny dėl Pasigūdimos Nupanthijo, bitas Klaipymas nusvertas. Sudžia falo fano Nugruntavojoime, kad Giedas pagal fano symboliską Pojenkliuimą su Nechiotojo Kunu kaipo suauges, beje kaip Dalis Kunu mislyjama buti tur. Jis dėl to teip menkas tiera panthjinas, kaip ir Kunas pats.

Szilokarciamoje, 11. Nov. Ponas Kunigas Petrenas tape praėjusiąje šventą Dieną per Kunigą Verdainės Božiųjų dienas per Poną Wyslupą Oloff iwestas.

Szventos Dienos Walcaro buvo i Sziurej Ugnis matoma. Nudėge Jauja Ukininko Kibiranė Petreliaus. Jisai turėjo savo Jaujose hauney daug Lind ir 15 Szepeltių Salynthių. Kadangi Jauja išsiųt wiena stovėjo, daugiaus iškados per tą Ugni nepadidė.

Išrutiję, 7. Nov. Per septynės Adynas tape Browa Korawonės Kamaroje pries Kupczius Žeitę Eleonorę Albrecht'ę iš Gumbinės netink Raštū Darymo dešimtajū Šylių vesta. Apstaskojo buvo Mažynas Fabritiūnų Albrecht'q Gumbinėje apsiwedusi, kuris pirmoje metu ten pat bėvėl be tokio Viningą Mažyną Kupczykę pradėjo. Viningu jis per tai pašrupino, kad jis bido Statilių netink Welskelių paleido; tieji tape wēliaus ar pagilinti, ar užmoskėti. Kontoroje buvusios Zopotas netink Welskelių, ant kurios Albrecht's Waikai bilo tokias Prawardes siersay rase budawo, susigadyjo. Apstaskojo buvo po Smerčio savo Wyro fitq piltadėjissią Darbų toliaus pronybių, koltai ji ir išsiaplino. Korawone buvo gana lengvi; nės tilkiant vieno Meto Kalėjimo tetape prasudytą.

Nössel, 6. Nov. Mirusysis Karcianinkas ir Ulininkas Krause Lauterliukė pardame teip wadinamųje Gruntawotojai Metuose tokiai Vyliamas savo Žemes už labay auksčią Prekia-

